

**38. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ АПРИЛОВ“
Р-н „Средец“, ул. „Шипка“, № 40, тел.: 8465358; 8465147; 94420**

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

НА ПИСМЕНИ И УСТНИ ИЗПИТВАНИЯ

ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Критериите са съобразени с ДОС за създаване на устни и писмени ученически текстове, които са предвидени в учебната програма за V – VII клас.

Проверката на тестовете се извършва на базата на предварително заявен брой точки за всеки въпрос (с избирам или отворен отговор); общият брой точки се приравнява към цифрова оценка според определена скала. Минималният праг за покриване на оценка среден 3 е 30%. Максималният праг за покриване на оценка отличен 6 е 100%.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ТРАНСФОРМИРАЩ ПРЕРАЗКАЗ ЗА V И VI КЛАС

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ТРАНСФОРМИРАЩ ПРЕРАЗКАЗ		БРОЙ ТОЧКИ
1. ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ ТЕКСТ УЧЕНИКЪТ:		3
Предава съдържанието вярно, изчерпателно и в съответствие с развитието на действието.		
При пълно или частично неспазване на критерия се оценява с 0 – 2 т.		
2. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДИДАКТИЧЕСКАТА ЗАДАЧА УЧЕНИКЪТ:		2
Напълно се съобразява с дидактическата задача; предава подробно епизодите, които са съществени за изпълнението на дидактическата задача, и сбито – епизодите, които са несъществени, но изграждат смисловата и логическата взаимосвързаност както на художествения текст, така и на преразказа.		
При пълно или частично неспазване на критерия се оценява с 0 – 1 т.		
3. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИЗГРАЖДАНЕ НА МИКРОТЕКСТОВЕ С КОМЕНТАРЕН ХАРАКТЕР УЧЕНИКЪТ:		1
Преразказва, като не допуска елементи на разсъждение (от аналитичен и коментарен характер).		
При неспазване на критерия се оценява с 0 т.		
4. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕОБРАЗУВАНЕТО НА ПРЯКАТА РЕЧ УЧЕНИКЪТ:		1
Преобразува правилно и последователно пряката реч в непряка и/или полупряка, като не допуска необосновани лексикални повторения.		
При неспазване на критерия се оценява с 0 т.		
5. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ОСНОВНО ГЛАГОЛНО ВРЕМЕ УЧЕНИКЪТ:		2
Преразказва в съответствие с дидактическата задача в подходящо основно глаголно време и в съответните му спомагателни времена.		
При пълно или частично неспазване на критерия се оценява с 0 – 1 т.		
6. ПО ОТНОШЕНИЕ НА СПАЗВАНЕТО НА ГРАМАТИЧНАТА, ПРАВОПИСНАТА И ПУНКТУАЦИОННАТА НОРМА УЧЕНИКЪТ:		5
Не допуска граматични, правописни или пунктуационни грешки; използва разнообразни синтактични конструкции.		
При пълно или частично неспазване на критерия се оценява с 0 – 4 т.		
7. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЛЕКСИКАЛНАТА СИ КУЛТУРА УЧЕНИКЪТ:		2
Употребява стилово уместни думи и изрази; използва подходящи синоними при замяна на думи и синтактични конструкции, специфични за езика на писателя.		
При пълно или частично неспазване на критерия се оценява с 0 – 1 т.		
8. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ГРАФИЧНОТО ОФОРМЯНЕ НА ПРЕРАЗКАЗА УЧЕНИКЪТ:		2
Откроява графично всички абзаци; пише с ясна графика главните и малките букви, отделя думите; редактира четливо текста си при необходимост.		
При пълно или частично неспазване на критерия се оценява с 0 – 1 т.		
ПРЕРАЗКАЗЪТ СЕ ОЦЕНЯВА С <u>0</u> ТОЧКИ И В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО УЧЕНИКЪТ Е:		
Предал празен лист. Написал текст, който няма пряко отношение към изпитния текст. Писал нечетливо до степен на неразбираемост.		
ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ ПО КРИТЕРИИТЕ:		18

ПРИМЕРНА СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ:

Оценка					
Макс.брой точки	Слаб 2	Среден 3	Добър 4	Мн. добър 5	Отличен 6

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СБИТ ПРЕРАЗКАЗ ЗА VI КЛАС

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СБИТ ПРЕРАЗКАЗ	БРОЙ ТОЧКИ
1. Умения за създаване на текст съобразно особеностите на сбит преразказ	Общо 4 т.
Вярно, точно и сбито (редуцирано) предаване на съдържанието в съответствие с оригиналния текст	до 2 т.
Предаване на съдържанието без включване на извънсюжетни елементи от оригиналния текст (описания, разсъждения и др.)	до 1 т.
Предаване на съдържанието без пропускане и/или разместване на епизоди, важни за развитието на действието	до 1 т.
2. Умения за езиково оформяне на ученическия текст	Общо 12 т.
Правописни умения	до 3 т.
Пунктуационни умения (при еднородни части, при обособени части, при вметнати думи и изрази, при различните видове сложни изречения)	до 3 т.
Синтактична и смислова правилност на изреченията	до 2 т.
Правилно и последователно преобразуване на пряка реч в непряка и/или в полупряка реч	до 1 т.
Точна и последователна употреба на системата от глаголни времена и наклонения с основно глаголно време, подходящо за сбит преразказ	до 2 т.
Точна и уместна употреба на думи и изрази с пряко и с преносно значение	до 1 т.
3. Умения за графично оформяне на ученическия текст	Общо 2 т.
Графично откряване на абзаците	1 т.
Ясно отделяне на думите и правилно пренасяне на нов ред	1 т.
Оценява се с 0 точки и в случаите, когато ученикът е: Предал празен лист. Написал текст, който няма пряко отношение към посочената задача. Писал нечетливо до степен на неразбираемост.	
ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ ПО КРИТЕРИИТЕ:	18 т.

ПРИМЕРНА СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ:

Оценка	
Макс.	
брой точки	
Слаб 2	Среден 3
Добър 4	Мн. добър 5
Отличен 6	
18	0 - 6 т. 7 - 9 т. 10 – 12 т. 13 – 15 т. 16 – 18 т.

**КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ОТГОВОР НА ЛИТЕРАТУРЕН ВЪПРОС И
СЪЧИНение РАЗСЪЖДЕНИЕ ЗА VII КЛАС**

КРИТЕРИИ	ТОЧКИ
1. Умения за създаване на текст съобразно особеностите на отговор на литературен въпрос	Общо 7 т.
Отчетливо (ясно) заявлена теза	1
Теза, адекватна на зададения въпрос	1
Логическо извеждане на подтези (ако зададеният въпрос предполага повече от една теза)	1
Целенасочено и задълбочено аргументиране на тезата/ на всяка подтеза	до 2 т.
Точно и адекватно позоваване на литературния текст (цитати, преразказ с функция на илюстрация на аргумент)	до 2 т.
2. Умения за разсъждаване върху текстовите структури и върху структурните елементи на художествения текст с цел аргументиране на заявлената теза (напр. сюжет/фабула; композиция; художествен образ; герой; художествен детайл; пейзаж и др.)	Общо 3 т.
3. Умения за разсъждаване върху ролята на тропите и фигураните на езика в художествения текст съобразно тезата	Общо 1 т.
4. Умения за композиране и структуриране на ученическия текст	Общо 4 т.
Обособяване на композиционните елементи на ученическия текст (увод, теза, аргументативна част, заключение) и тяхната адекватност на зададения въпрос	до 2 т.
Смислово обвързване на композиционните елементи на ученическия текст	до 1 т.
Смислово обвързване на структурните елементи на ученическия текст (между тезата и подтезите, между тезата/подтезата и аргументацията към нея)	до 1 т.
5. Умения за езиково оформяне на ученическия текст	Общо 13 т.
Правописни умения	до 3 т.
Пунктуационни умения (при еднородни части, при обособени части, при вметнати думи и изрази, при различните видове сложни изречения, при цитиране)	до 3 т.
Синтаксична и смислова правилност на изреченията	до 2 т.
Правилно и последователно преобразуване на пряка реч в непряка и/или в полупряка реч	до 1 т.
Точна и последователна употреба на системата от глаголни времена и наклонения с основно глаголно време – сегашно	до 2 т.
Точна и уместна употреба на думи и изрази с пряко и с преносно значение; на термини	до 2 т.
6. Умения за графично оформяне на ученическия текст	Общо 2 т.
Графично откряване на абзаците	1 т.
Ясно отделяне на думите и правилно пренасяне на нов ред	1 т.
Оценява се с 0 точки и в случаите, когато ученикът е: Предал празен лист. Написал текст, който няма пряко отношение към посочената задача. Писал нечетливо до степен на неразбираемост.	
ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ ПО КРИТЕРИИТЕ:	30 т.

Забележка: Ако един или повече от критериите са неприложими към зададения въпрос, не се отчитат точките за съответния критерий.

ПРИМЕРНА СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ:

Макс. брой точки	Оценка				
	Слаб 2	Среден 3	Добър 4	Мн. добър 5	Отличен 6
30	0 - 10	11 - 15	16 – 20	21 – 25	26 – 30

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ТЕЗА ЗА VII КЛАС:

за съдържание, подчинено на условието – до 2 т.

за спазване на правописната норма – до 2 т.

за спазване на пунктуационната норма – до 1 т.

за спазване на лексикалната норма – до 1 т.

Оценява се с 0 точки и в случаите, когато ученикът е:

Предал празен лист. Написал текст, който няма пряко отношение към посочената задача. Писал нечетливо до степен на неразбираемост.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УСТНИ ИЗПИТВАНИЯ

Устното изпитване се оценява с оценка Отличен 6, когато:

Ученикът умее да построи логично и последователно отговора си. Проявява лична позиция по поставения въпрос; показва лексикална и граматична култура на речта; убедителност и изразителност на изказването.

Показва самостоятелност и системност в подготовката и знанията си.

При рецитиране на стихотворение показва не само отлично познаване на текста, но и изразява отношение към литературната творба в зависимост от творческите послания на нейния автор.

Устното изпитване се оценява с оценка, различна от Отличен 6, когато:

Ученикът не построи убедително отговора си; не привежда доказателства, неточно борави с езиковите или литературните понятия и категории, дава логически непоследователен отговор, проявява несамостоятелност при заявяване на твърденията и несигурност в крайните изводи, не показва добра езикова култура.

Критерии за оценяване на проект / презентация

Задачите за изготвяне на проект / презентация по БЕЛ са свързани с три основни изисквания: представяне на информация по зададената тема, анализ и разсъждение, оригиналност и творчески подход при изпълнението на задачата.

Поради спецификата на предмета БЕЛ текстовата част трябва да е минимум половин – една страница голям формат, като е препоръчително да има илюстративен материал – рисунка, снимка, изображение. По желание във вариант на презентация може да бъде включено и видео.

По отношение на текстовата част важат всички изисквания за съдържание, езиково оформяне и графика, както при останалите писмени текстове. Ако има прикачена рисунка на ученика, тя трябва да отговаря на минимални изисквания за идея, представяне и прецизност – да е свързана с темата, да не е небрежна, нарисувана без старание, с химикалка.

При изготвяне на презентация в електронен вариант необходимият обем е минимум три страници, като трябва да личи заглавието и да не се повтаря един и същи текст или изображение.

Критерии за оценяване на домашна работа

Важат всички изисквания за съдържание, езиково оформяне и графика, както при останалите писмени текстове. Ако се оценяват определени граматически задачи, на учениците може да бъде предложена и скала за оценяване в зависимост от броя на задачите. В режим на ОРЕС изпратените от ученика домашни работи за определен период могат да бъдат използвани за дооформяне на общия успех, като се проследи доколко редовно, прецизно и изчерпателно са изпълнявани задачите. При непредставяне на конкретна домашна работа, която преподавателят изисква за оценка в определен срок, на ученика може да бъде поставена слаба оценка.